

Doc. JUDr. Ing. Martin Kubinec, PhD.
Katedra obchodného a hospodárskeho práva
Právnická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici
Komenského 20, 974 01 Banská Bystrica

V Banskej Bystrici, dňa 28.1.2022

OPONENTSKÝ POSUDOK

habilitačnej práce **JUDr. Ing. Jaroslava Dolného, PhD.** na tému: „**Odpovatelnosť právnych úkonov v konkurznom práve**“

Na základe žiadosti **doc. JUDr. Miroslava Štrkolca, PhD.**, dekana Právnickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach o vypracovanie oponentského posudku zo dňa 23. novembra 2021 som vypracoval nasledovný

oponentorský posudok

habilitačnej práce **JUDr. Ing. Jaroslava Dolného, PhD.**, odborného asistenta Katedry obchodného a hospodárskeho práva Právnickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, habilitanta v habilitačnom konaní v odbore habilitačného a inauguračného konania: obchodné a finančné právo, na tému: „**Odpovatelnosť právnych úkonov v konkurznom práve**“

Oponovaná habilitačná práca bola publikovaná ako vedecká monografia: DOLNÝ, J.: Odpovatelnosť právnych úkonov v konkurznom práve. C. H. BECK. Bratislava. 2021. ISBN 978-80-8232-002-5, str. 116

1. Úvod

Problematika odporovateľnosti právnych úkonov v konkurznom práve sama osobe dlhodobo nie je predmetom výraznejšieho záujmu doktríny, samozrejme, s výnimkou prác niektorých domáčich odborníkov na konkurzné právo (Ďurica, Macek, Maliar, Pospíšil), ktoré sa téme venujú spravidla v rámci svojich komentárov k Zákonom o konkurze a reštrukturalizácii, resp. systematického výkladu konkurzného práva.

Autor sa podujal spracovať tému v rámci monotematickej práce, ktorá sa obsahovo venuje predovšetkým normám v § 57 až 66 ZKR, a ďalej ostatným špeciálnym skutkovým podstatám odporovateľnosti, ktoré upravuje Zákon o konkurze a reštrukturalizácii.

2. Aktuálnosť zvolenej témy

Možno konštatovať, že habilitačná práca výrazným spôsobom dopĺňa slovenskú konkurznú spisbu a bude nepochybne (aj s ohľadom na jej predchádzajúcu publikáciu v podobe vedeckej monografie) prínosom nielen pre právnych teoretikov (akademikov), ale aj pre správcov konkurznej podstaty a konkurzných veriteľov, ktorí budú môcť výsledky práce autora využiť v aplikačnej praxi pri uplatňovaní odporovacieho práva v konkurznych, resp. (zrejme len okrajovo) v reštrukturalizačných konaniach.

S ohľadom na vyššie uvedené považujem výber témy pre spracovanie v rámci habilitačného konania habilitanta za vysoko aktuálny, keďže je zjavne nevyhnutné široké doktrinálne spracovanie problematiky, ktoré je zasa dôležité pre jej správne uplatňovanie v aplikačnej praxi a v rozhodovacej činnosti súdov, ktorá je, ako sám autor správne upozorňuje, výrazne nejednotná.

3. Vybrané metódy spracovania

Habilitačná práca je spracovaná s využitím klasických metód výskumu a druhov výkladu, vlastných spoločenským vedám, hoci ich autor v práci bližšie nešpecifikoval – analýza, syntéza, komparácia, jazykový a teleologický výklad. Tieto metódy vo všeobecnosti predstavujú relevantný vedecký podklad pre verifikáciu stanovených hypotéz.

4. Systematika, obsah habilitačnej práce a jej ciele

Publikácia je prehľadne rozdelená do pätnástich kapitol, ktoré sú ďalej členené na podkapitoly. Kapitoly súce nie sú rozsahovo vyvážené, no rešpektujú vo všeobecnosti systematickú interpretáciu problematiky, čo zvyšuje prehľadnosť publikácie.

Úvodná kapitola je venovaná všeobecnej charakteristike inštitútu odporovateľnosti právnych úkonov a jej účelu, ktorým je vo zvýšenie miery uspokojenia veriteľov v konkurze. Autor v tejto súvislosti tiež sumarizuje názory doktríny na účel odporovania (str. 5-6).

Druhá a tretia kapitola sa venujú procesným aspektom odporovania – aktívnej a vecnej legitimácii v odporovacích sporoch. Autor v súvislosti s aktívnou legitimáciou ponúka svoj názor aj na relatívne kontroverznú, no aktuálnu (i keď už zákonom *pro futuro* vyriešenú) tému aktívnej legitimácie dočasného správca v konkurze v súvislosti s uplatnením odporovacieho práva. Rovnako tak akcentuje špecifiká aktívnej legitimácie pre odporovacie spory v oddlžení a v malom konkurze, pričom zdôrazňuje aj zákonom obmedzené, či dokonca vylúčené odporovacie právo správcu. Vo vzťahu k pasívnej legitimácii autor bližšie analyzoval jednotlivé okruhy pasívne legitimovaných osôb podľa § 62 ZKR.

Štvrtá kapitola sa obsahovo venuje základným aspektom uplatňovania odporovania – právnym úkom, ktoré možno odporovať – tzn., že autor pomenúva jedenásť konkrétnych skutkových podstát odporovateľnosti právneho úkonu (str. 15). Stručne sa tiež venuje predmetu odporovateľnosti, pričom sa prikláňa k názoru, že odporovať možno len právnym úkom vrátane opomenutia a odmietavo sa stavia k rozširujúcemu vymedzeniu právneho úkonu (str. 16), s čím sa možno stotožniť.

V piatej až deviatej kapitole autor postupne analyzuje jednotlivé kľúčové a v praxi frekventované skutkové podstaty odporovateľnosti v Zákone o konkurze a reštrukturalizácii s osobitným akcentom na ukracujúce, zvýhodňujúce právne úkony a úkony bez primeraného protiplnenia.

Zaujímavou je desiata kapitola, ktorá skúma odporovanie právnym úkom po vysporiadani bezpodielového spoluľastníctva manželov, keďže ide o problematiku, ktorej je v odbornej literatúre venovaný len okrajový priestor. Jedenásť a dvanásťa kapitola sa

sústredíuje na spôsob a právne následky uplatnenia odporovacieho práva. Stručné kapitoly č. 13 a 14 sa pre komplexnosť výkladu týkajú vzťahu neplatnosti a neúčinnosti právneho úkonov a konkurznej, resp. mimokonkurznej odporovateľnosti. Posledná, pätnásta kapitola, rozoberá špecifiká odporovateľnosti v nadväznosti na reštrukturalizáciu dlžníka.

Vzhľadom na charakter predloženej habilitačnej práce v nej sice chýba explicitne formulovaný hlavný cieľ, ten však vo všeobecnej rovine autor vymedzil ako cieľ podať výklad k jednotlivým ustanoveniam konkurzného zákona, ktorý zohľadní existujúcu judikatúru slovenských a českých súdov v oblasti odporovateľnosti právnych úkonov ako aj existujúcu odbornú spisbu.

Formulácia konkrétnejších čiastkových cieľov sa habilitant vyhol, keďže práca bola verejne publikovaná a nebola predložená ako tzv. habilitačná práca ako špecifický typ záverečných prác, v ktorých by hlbšia pozornosť, venovaná metodológii vedeckému výskumu, hlavného cieľa, či čiastkových cieľov, boli žiaduce.

Už vyššie uvedený hlavný cieľ práce, sice len rámcovo, považujem za vhodný a vzhľadom na charakter práce a jej rozsah aj za dosiahnuteľný a objektívne aj v plnom rozsahu dosiahnutý.

5. Dosiahnuté výsledky, prínos pre ďalší rozvoj vedy a dosiahnutie cieľov

Habilitačná práca je v zásade komplexným dielom, ktoré sa objektívne širokospektrálne venovalo všetkým relevantným atribútom a prvkom odporovateľnosti právnych úkonov v úpadkovom práve. Dielo tak predstavuje ucelenú teoretickú a právno-komparatívnu, ale aj praktickú analýzu aspektov odporovateľnosti právnych úkonov v konkurze a reštrukturalizácii.

Dielo preto vhodne dopĺňa jestvujúcu vedeckú literatúru v naznačenom rozsahu a je nepochybne prínosom pre ďalší rozvoj vedy obchodného práva a bude vhodné, aby sa autor tejto zaujímavej problematike nadalej venoval vo svojej akademickej a vedeckej práci. Osobitne chcem vyzdvihnúť, že autor (aj vďaka ekonomickému vzdelaniu) neopomína ani vybrané ekonomické aspekty problematiky, ktoré sú s ňou výrazne spojené.

Habilitačná práca je napísaná vedeckým štýlom, ktorý je však zrozumiteľný a dostatočne pútavý a podnetný pre jej čitateľa.

6. Zoznam použitej literatúry

Zoznam použitej literatúry predstavuje rozhodne dostatočný základ pre teoretické zvládnutie problematiky. Autor hojne využíval dostupnú literatúru, vrátane zahraničnej (cudzojazyčnej); aktívne tiež pracoval najmä s relevantnou judikárou slovenských a českých súdov, čo chcem mimoriadne oceniť.

Zdroje sú korektne označené a poznámkový aparát je rozsiahly, zahŕňa 260 citácií, odkazov a poznámok.

7. Hodnotenie formálnej a grafickej úrovne práce

Po formálnej stránke v zásade nemožno práci v zásade nič vytknúť, okrem drobných preklepov a niekoľkých pravopisných chýb. V práci chýba záver, ktorý by v zásade mala monografia obsahovať, no tento formálny nedostatok nijako neznižuje kvalitu a prínos publikácie, keďže závery/názory jej autora sú priebežne zakomponované do jej vlastného textu.

8. Výsledok protokolu o originalite práce

Podľa Protokolu o kontrole originality zo dňa 3.9.2021 vykazuje oponovaná práca percento zhody na úrovni 28,87 %, pričom po podrobnej analýze príbuzných prác spoľahlivo preukazuje samostatnú tvorivú činnosť autora.

Zhoda je spôsobená prekryvom s prácmi s nadprahovou hodnotou podobnosti neprevyšujúcou 8,79 % pri najpríbuznejšej práci, ktorou je autorova predchádzajúca kvalifikačná (rigorózna) práca a preto je výsledok originality práce akceptovateľný.

9. Otázky pre obhajobu habilitačnej práce

Navrhujem, aby v rámci obhajoby habilitačnej práce habilitant prezentoval svoje

názory k nasledovným okruhom otázok:

- 1) Obmedzenie, resp. vylúčenie aktívnej legitimácie správcu vo vybraných odklonoch insolvenčných konaní, ich odôvodnenie a praktické dopady na uspokojenie pohľadávok veriteľov
- 2) Úvahy autora *de lege ferenda* vo vzťahu k skvalitneniu právnej úpravy odporovateľnosti právnych úkonov tak, aby v aplikačnej praxi relevantná úprava efektívnejšie slúžila vyššiemu uspokojeniu pohľadávok konkurzných veriteľov

Záver:

Vzhľadom na uvedené skutočnosti považujem za potrebné vyslovíť záver, že predložená habilitačná práca habilitanta **JUDr. Ing. Jaroslava Dolného, PhD.** bola spracovaná na veľmi dobrej úrovni. Autor prejavil vysokú odbornú erudíciu, schopnosť analyzovať právnu úpravu, pracovať s dostupnou odbornou literatúrou a judikatúrou, práca zodpovedá požadovaným formálnym kritériám, odporúčam ju na obhajobu pred habilitačnou komisiu a následne

navrhujem,

aby na základe predloženej habilitačnej práce, po jej úspešnej obhajobe a po splnení všetkých podmienok habilitačného konania bol **JUDr. Ing. Jaroslavovi Dolnému, PhD.** udelený vedecko-pedagogický titul „*docent*“ (doc.) v odbore habilitačného a inauguračného konania: **obchodné a finančné právo**.

Doc. JUDr. Ing. Martin Kubinec, PhD.